Redacțiunea, Administrațiunea și Tipografia
BRAȘOVŮ, piața mare Nr. 22.
Scrisori nefrancate nu se primescu. Manuscripte nu se retrimitŭ!
Birourile de anunciuri:
Brașovu, piața mare Nr. 22.
Inserate mai primescu în Viena: Rudolf Mosse, Haasenstein & Vogler (Otto Maas), Heinrich Schalek, Alois Herndl, M. Dukes, A. Oppelik, J. Danneberg; în Budapesta: A. V. Goldberger, Anton Mesei, Eckstein Bernat; în Frankfurt: G. L. Daube; în Hamburg: A. Steiner.
Prețulu insertiunilorŭ: o seria garmondu pe o colonă 6 cr. și 30 cr. timbru pentru o publicare. Publicări mai dese după tarifă și învoielă.
Reclame pe pagina III-a o seria 10 cr. v. a. séu 30 bani.

GAZETA TRANSILVANIEI.

ANULŬ LI.

„Gazeta“ iese în fie-care di.
Abonamente pentru Austro-Ungaria
Pe unŭ anŭ 12 fl., pe șese luni 6 fl., pe trei luni 3 fl.
Pentru România și străinătate:
Pe unŭ anŭ 40 franci, pe șése luni 20 franci, pe trei luni 10 franci.
Se prenumeră la tóte oficiele postale din întru și din afară și la dd. colectori.
Abonamentulŭ pentru Brașovu:
la administrațiune, piața mare Nr. 22, etagiulŭ I.: pe unŭ anu 10 fl., pe șese luni 5 fl., pe trei luni 2 fl. 50 cr. Cu dusulu în casă: Pe unu anu 12 fl., pe șése luni 6 fl., pe trei luni 3 fl. Unŭ esemplarŭ 5 cr. v. a. seu 15 bani.
Atâtŭ abonamentele câtŭ și inserțiunile sunt a se plăti înainte.

Nr. 31. Brașovŭ, Vinerĭ, 12 (24) Februarie 1888.

Jubileulŭ de 50 de anĭ

alŭ

„GAZETEI TRANSILVANIEI“.

Lăpușulŭ ung., 20 Faurŭ 1888.

Onorabilă Redacțiune! Precum am urmăritŭ diarulŭ, până astădĭ ațĭ primitŭ din diferite părțĭ mulțime de adrese de aderință la jubileulŭ de 50 de anĭ alŭ „Gazetei Transilvaniei,“ atâtŭ dela privațĭ, câtŭ și dela corporațiunĭ.

Nu'mĭ vețĭ lua decĭ în nume de reu, nicĭ d-vóstră nicĭ onor. cetitori, decă eu ca celŭ mai micŭ voescŭ a face verfulŭ dicêndŭ:

Dumnedeu sĕ binecuvinte Redacțiunea diarului, ér binevoitorii și aderenții lui se-lŭ protégă!

Vasilie Rebreanu.
învĕțătoru.

Brașovŭ, 11 Februarie 1888.

Cestiunea bulgară este érășĭ la ordinea dilei. Diplomația ruséscă s'a pusŭ în mișcare și propune acuma ca tóte puterile semnatare ale tractatului din Berlinŭ sĕ declare colectivŭ, că domnirea prințului de Coburg este ilegală, pentru că nu corĕspunde acestui tractatŭ.

Guvernulŭ rusescŭ a fostŭ sigurŭ de sprijinulu Franciei, care s'a și grăbitŭ a primi propunerile lui, dér a putută sĕ conteze și la consimțĕmêntulŭ Germaniei, deórece prințulŭ Bismark a declaratŭ în vestitulŭ sĕu discursŭ, că este gata a sprijini eventualele propunerĭ rusescĭ, carĭ vorŭ avé de scopŭ restabilirea stărei create în Bulgaria de tractatulŭ din Berlinŭ. Prințulŭ Bismark a disŭ adecă:

„Decă Rusia s'ar încerca pe cale diplomatică sĕ îndemne pe Sultanulŭ la o intervenire, s'ar bucura de perfectulŭ nostru sprijinŭ.... Amenințările diarelorŭ rusescĭ nu ne potŭ face ca sĕ nu sprijinimŭ unŭ eventualŭ demersŭ alŭ Rusiei pe cale diplomatică pentru redobêndirea influenței sale în Bulgaria, căcĭ și până acuma ne-amŭ silitŭ sĕ împlinimŭ dorințele confidențiale ale Rusiei, carĭ aveau aceeașĭ țintă......; invitându-ne dér Rusia oficialŭ ca sĕ o sprijinimŭ în stăruința ei pe lângă Sultanulŭ pentru restabilirea situațiunei create de congresŭ în Bulgaria, fără pregetŭ amŭ da urmare invitării....“

Rusia se ține acum de ceea ce a asiguratŭ Bismark și pretinde mai întâiu ca puterile se facă unŭ „pasŭ diplomaticŭ“ spre a pronunța mai întâiu ilegalitatea regimului actualŭ din Bulgaria, ear pentru casulŭ că acesta n'ar folosi nimicŭ, Rusia propune intervențiunea Sultanului pe temeiulŭ unui mandatŭ europénŭ.

Este evidentŭ că, după declarațiunea ce a făcut'o, principele Bismark e nevoitŭ sĕ priméscă propunerile rusescĭ. Succesulŭ acțiunei diplomatice a cabinetului rusescŭ depinde prin urmare dela atitudinea celorlalte puterĭ, a Austro-Ungariei, Italiei și Angliei.

Ce rĕspunsŭ vorŭ da aceste puterĭ d-lui de Giers? Primi-vorŭ și ele propunerile lui fără nicĭ o obiecțiune, orĭ nu? Eată cestiunea importantă a momentului.

Diarele din Viena, Roma, și Londra se pronunță în modŭ puțin favorabilŭ asupra cabinetului din St. Petersburgŭ. Ele constată numai unŭ lucru cu mulțămire, că adecă diplomația rusescă a eșitŭ din reserva ei și acum se scie celŭ puținŭ cam ce voiesce. Despre valórea propunerilorŭ însĕșĭ se esprimă însĕ memoratele foi cu multă neîncredere, dicêndŭ că chiar în casul când ar fi primite de tóte puterile, ele nu vorŭ duce la nicĭ un resultatŭ practicŭ pentru soluțiunea cestiunei bulgare.

Dér precum ni se telegrafiază, acéstă neîncredere în succesulŭ acțiunei diplomatice rusescĭ domnesce chiar și în cercurile politice din Berlinŭ, din care causă au și scădutŭ la bursă valorile rusescĭ. Esistă adecă temerea, că probabila nereușire a acelei acțiunĭ va înăspri încordarea dintre puterĭ.

In Viena asemenea nu au făcutŭ o bună impresiune propunerile Rusiei, dér se asigură, că cabinetulŭ din Viena se va arăta și de astădată câtŭ numai se póte conciliantŭ. Oficioșii au începutŭ însĕ sĕ facă deosebire între „alegerea de principe“ și „suirea pe tronŭ“ a prințului Coburg. Cea dintâiu, susținŭ ei, este legală, cea din urmă însă nu; decă dér se va și pronunța Austro-Ungaria pentru ilegalitatea domnirei Coburgului, nu ar pute-o face acésta așa ca sĕ prejudece dreptului de autonomia alŭ Bulgariei recunoscutŭ prin tractatŭ.

Cu mai multă franchețǎ se esprimă pressa italiană și englesă. Diarulŭ guvernului din Roma dice, că ar trebui sĕ se 'ngrijéscă și de unŭ înlocuitor alŭ prințului de Coburg, care sĕ le fiă pe placŭ Bulgarilorŭ, și esprimă temerea, că Rusia, cerêndŭ declararea de „ilegalitate“, voiesce sĕ pregătéscă numai anarhia în Bulgaria, ca sĕ aibă apoi unŭ pretecstŭ pentru o intervențiune militară. Diarele englese vĕdŭ asemenea în propunerile Rusiei o apucătură periculósă și nu credŭ că ele vorŭ duce la scopŭ.

Este și unŭ lucru aprópe imposibilŭ de a restabili în Bulgaria starea dela 1878 pe cale pacinică, după ce Rumelia este adĭ unită cu Bulgaria și țéra are o altă constituția. Bulgarii nu vorŭ renunța niciodată de bună voiă la uniunea și independența lorŭ. Prin pasulŭ Rusiei se deschide prin urmare perspectiva unorŭ încurcăturĭ și mai marĭ în peninsula balcanică.

Orĭ-care ar fi dér rĕspunsulŭ Austro-Ungariei, Italiei și Angliei, soluțiunea cestiunei bulgare va rĕmâne și mai departe unŭ mare semnŭ de întrebare.

In astfelŭ de împrejurărĭ, scirile cele mai nouĕ, ce ne sosescŭ despre concentrarea de trupe francese la frontiera italiană, trebue sĕ agite și mai multŭ opiniunea publică europénă și suntŭ de natură a-i presenta în conturĭ din ce în ce mai marcate înspăimêntătórea icónă a unei alianțe ruso-francese.

„România și tractatulŭ seu cu Germania“.

„Figaro“ din Paris, care de câtva timpŭ publică articulĭ dușmănoșĭ contra României, a publicatŭ și în numĕrulŭ sĕu de Joi, sĕptĕmâna trecută, unŭ articulŭ sub titlulŭ de susŭ, subscrisŭ de unŭ conte Keratry, ceea ce a făcutŭ apoi pe ministrulŭ plenipotențiarŭ română din Paris sĕ'i trimétă numitului diarŭ francesŭ următórea scrisóre:

Parisŭ, 15 Februarie 1888.

Domnule primŭ-redactorŭ! D. conte de Keratry, într'unŭ articulu intitulatŭ „România și tractatulŭ ei cu Germania“ și publicatŭ în „Figaro“ de erĭ, afirmă că de mai multe lunĭ cancelariile arŭ avé cunoscință de unŭ tractatŭ de alianță încheiatŭ între Germania și România și ai căreia termenĭ arŭ stipula chiar efectivulu ómenilorŭ și cailorŭ ce va da România în casŭ de resboiu.

Sunt autorisatŭ sĕ vĕ declarŭ, că acéstă informația *n'are nicĭ celŭ mai micŭ temeiu* și că autorulŭ articolului din vorbă a fostŭ indusŭ în erore, atâtŭ asupra acestui punctŭ particularŭ, câtŭ și asupra tuturorŭ celorŭ carĭ tracteză într'unŭ modŭ generalŭ despre România și despre Regele ei.

Vĕ rogŭ sĕ binevoițĭ a face sĕ se însereze scrisórea acesta în celŭ mai apropiatŭ numĕrŭ și sĕ primițĭ, domnule primŭ-redactorŭ, asigurarea considerației mele cea mai deosebită.

Ambasadorulŭ României:
V. Alexandri.

Propunerile Rusiei.

Diarulŭ guvernului italianŭ „Opinione“ scrie:

Decă propunerile rusescĭ arŭ avé de scopŭ numai delăturarea prințului Ferdinandŭ de Coburgŭ, atuncĭ ele nu arŭ afla aprobarea Austro-Ungariei, Italiei și a Angliei. Nu-i de ajunsŭ a declara pe prințulŭ de Coburgŭ ca detronatŭ; ci puterile *trebue sĕ îngrijéscă și de unŭ guvernŭ și de unŭ principe, care sĕ convină Bulgarilorŭ.*

Cancelarulŭ germanŭ a disŭ odată, că nu e permisŭ, ca Europa sĕ se aprindă în flacărĭ din causa Bulgariei. Acéstă periculŭ însĕ ar fi iminentŭ, decă în locŭ de a senti ordinea și liniștea ce domnesce astădĭ în Bulgaria, s'ar lăsa principatulŭ în brațele anarchiei, spre a căuta mai apoi unŭ pretestŭ pentru o ocupațiune militară.

„Nordd. allg. Ztg.“ dice cu privire la noua acțiune diplomatică:

Astădĭ este lucru hotărîtŭ, că negocierile cabinetelorŭ au începutŭ, prin urmare trebue sĕ cadă tóte temerile, care isvorau din împrejurarea, că situațiunea intrase în unŭ stadiu de stagnațiune.

Vorbindŭ despre acțiunea diplomatică a Rusiei cu privire la Bulgaria, și despre atitudinea guvernului austro-ungarŭ față cu ea, „Pester Lloyd“ dice între altele:

In interesulŭ păcii ar fi de doritŭ, ca campania diplomatică inaugurată *mai bine sĕ se zădărnicéscă în primulŭ ei stadiu,* decâtŭ ca sĕ 'i se concedă sĕ creeze *complicațiunĭ* prin desvoltarea ei ulterióră și prin consecințele ei, complicațiunĭ carĭ arŭ face situațiunea și mai rea, decum este ea astădĭ.

SCIRILE DILEI.

O deputațiune constătătóre din toțĭ directorii instituțiunilorŭ de comunicațiune ungare se duse la ministru ungurescŭ de comunicația Baross, ca sĕ-lŭ felicite pentru numirea sa ca consilierŭ intimŭ. Ministrulŭ mulțumindŭ deputațiunei accentuă „necesitatea de a se esecuta *completa maghiarisare a administrațiunilorŭ căilorŭ ferate*, ceea ce pe lângă patriotismulŭ funcționarilorŭ nu póte fi greu.“

Și totŭ mai cuteză stăpânirea ungurescă sĕ nege, când o strîngĭ cu ușa, că nu uneltesce pentru maghiarisare?

* *
*

In *Bucurescĭ* au fostŭ arestațĭ *generalulŭ Maican* și fratele sĕu *colonelulŭ Maican* în închisórea militară. Amêndoi suntŭ acusațĭ de marĭ înșelătorii comise cu comandele de furnisărĭ pentru armată. Instrucțiunea urmeză și se dice că suntŭ probe sdrobitóre contra lorŭ. Darea lorŭ în judecată au cerut'o chiar oficerĭ superiorĭ sub amenințarea, că 'șĭ dau demisiunea din armată, decă nu se va dovedi adevĕrulŭ orĭ neadevĕrulŭ acusațiunei din partea pressei, acusațiune ce lovesce greu în prestigiulŭ armatei.

In același timpŭ *generalulŭ Anghelescu*, care încă a fostŭ acusatŭ de pressă de același lucru, aducêndu-se afacerea sa până și în desbaterea corpurilorŭ legiuitóre trecute, și-a datŭ demisiunea din armată îndată ce a vĕdutŭ — cum se dice — întorsătura seriósă ce a luat'o afacerea frațilorŭ Maican. „Monitorulŭ Oficialŭ“ a și publicatŭ decretulŭ de primire a demisiunei ca o grația pentru generalulŭ Anghelescu, în considerația meritelorŭ sale câștigate pe câmpulŭ de rĕsboiu.

* *
*

Pentru serviciile aduse maghiarisării *au primitŭ rĕsplată ungurescă* de câte 50 fl. dela ministrulŭ Trefort *preoții* gr. or. Ioanŭ *Mircea* din *Lemeșanŭ*, Grigore *Curea* din *Peusa*, Ionu *Jorja* din *Bălanŭ*, George *Olarŭ* din *Ciumerna*, și George *Olarŭ* din *Rehas-Nyarlo.*

Vorŭ fi ținuțĭ minte sfințiile lorŭ.

* *
*

Bugetulŭ ministerului românŭ de rĕsboiu, pe esercițiulŭ 1888—89, este măritŭ cu peste unŭ milionŭ de lei, care este necesarŭ pentru sporirea de trupe ce se face pe diua de 1 Aprilie, spune „Națiunea“.

* *
*

Ni se scrie din valea *Bârgăului*, că erna în acele părțĭ e de totŭ grea, zăpada a ajunsŭ la munte o înălțime de 2 metri. Lipsa de nutrețŭ e simțită.

* *
*

Precum ni se comunică totŭ de acolo, têrgulŭ de vite din *Bistrița*, ce s'a începutŭ în 16 și a duratŭ până la 21 Februarie n., a fostŭ bine cercetatŭ de vêndĕtorĭ, slabŭ însĕ de cumpărătorĭ și prețurile au fostŭ și mai slabe.

* *
*

După ce directorulŭ *teatrului ungurescŭ* din *Desiu* luă lumea, 'n capŭ, lăsându-șĭ o parte din membrii familiei acolo, ca amanetŭ pentru datorii, pentru

ca se nu rĕmână chiarŭ cu totulŭ nefolositŭ edificiulŭ teatralŭ. ridicatŭ la porunca lui Banffy-pașa în contulŭ bieţilorŭ contribuabilĭ: s'a publicatŭ pe diua de 16 Februarie c. concursŭ pentru ocuparea postului de directorŭ teatralŭ. Nu s'a aflatŭ însĕ dintre directorii ,teatralĭ nicĭ unŭ concurentŭ. Se dice însĕ, că în lipsa unui asemenea directorŭ, fŭ primitŭ in teatru unŭ ventrilogŭ. cu numele Boszko József.

* *

In 7 (19) Februarie a fostŭ o frumósă serbare a tipografilorŭ și culegĕtorilorŭ tipografĭ din *Brașovŭ*. Pela anulŭ 1840 întemeiaseră tipografii de aci o reuniune de ajutorare reciprocă în casŭ de bólă. Mai târdiu s'a întemeiatŭ apoi reuniunea tipografilorŭ din Ardealŭ, Bănatŭ și Ţera ungurescă. alŭ cărei scopŭ e nu numai ajutorarea în casŭ de bólă, ci și ajutorarea celorŭ fără lucru, nenorociţilorŭ. neputinciosilorŭ, vĕduvelorŭ și orfanilorŭ. Reuniunea din Brașovŭ s'a unitŭ decĭ cu reuniunea cea mare cedându-i și averea de 1500 fl. In diua amintită decĭ reuniunea de aci șĭ-a serbatŭ jubileulŭ de 40 ani de esistenţă și totdeodată s'a și disolvatŭ. Petrecerea a constatŭ din banchetŭ și danţŭ.

Corespondenţa „Gazetei Transilvaniei".

Esamene la școla confes. din Borgo-Tiha și școla de fetiţe de statŭ din B.-Prundŭ. școlă comunală în B.-Tiha.

Onorate d-le Redactorŭ! Pe la începutulŭ lunei curente s'a ţinutŭ esamenŭ de ernă cu copii dela școla confes. cu 2 învĕţătorĭ din B.-Tiha. Esamenulŭ în ambele clase a fostŭ îndestulitorŭ, ba fără a esagera. esprimândŭ numai părerea celorŭ presenţĭ. a fostŭ chiar bunŭ, ceea-ce numai spre laudă póte servi d-loru învĕţătorĭ și spre îmbărbătare spre viitorŭ. Ceea ce a lipsitŭ și pe viitorŭ dela nicĭ unŭ esamenŭ n'ar trebui sĕ lipsescă, e publiculŭ ascultătorŭ.

Ce e dreptŭ au luatŭ parte câţĭva învĕţătorĭ dela școlele din B.-Prundŭ, nu a luatŭ însĕ parte senatulu școl. confes. carele în primulŭ locŭ e chiămatŭ sĕ fiă de faţă. nu au luatŭ parte părinţĭ de-ai copiilorŭ școlarĭ. carĭ nicĭodată nu ar trebui sĕ lipsescă dela astfelŭ de ocasiunĭ. Și ca pe viitorŭ se se încunjure astfelŭ de erorĭ. ar trebui ca esamenele încâtŭ s'ar putea sĕ se pună și sĕ se ţină în Dumineci sĕu dile de serbătore când potŭ lua parte și ţeranii muncitorĭ, er mai pre susu de tóte ţinerea esamenului sĕ fie publicată credinciosilorŭ în biserică. căcĭ sĕ nu'șĭ presupună cineva, că decă Comisarulu delegatŭ din Năsĕudu orĭ directorulŭ școlarŭ cunoscŭ diua pusă pentru ţinerea esamenului. o școie acesta și totŭ poporulŭ din satŭ. Apoi într'altă vreme sĕ nu'șĭ presupună dóră cei competenţĭ. că nu e trebuinţă ca la esamene sĕ ne îmbuldescă toţĭ opincarii. căcĭ póte nu înţelegŭ și pricepŭ tóte cele ce se audŭ și pertracteză acolo. și e destulŭ decă suntŭ de faţă comisarulŭ, directorulŭ și învĕţătorulŭ — ceea-ce nu odată s'a pututŭ vede — fiindŭ și așa esamenele — după cum mulţĭ credŭ — nu mai nisce formalităţĭ!?...

Se póte sĕ aibă și dreptŭ credendŭ astfelŭ. der după a mea părere sunt tare greșiţĭ cei ce arŭ aluneca în astfelŭ de credinţă.

Căcĭ tocmai opincarulŭ e celŭ ce are mai mare trebuinţă ca se între câtŭ mai desŭ în școla, fie peste anŭ sĕ audă cum și ce prelege învĕţătorulŭ. fiă mai alesŭ cu ocasiunea esamenului când pentru copii e o sĕrbătore și nu mai puţinŭ și pentru părinţĭ și pentru fiecare opincarŭ din satŭ ar trebui sĕ fie totŭ astfelŭ.

Apoi numai întrândŭ opincarulŭ câtŭ mai desŭ în școlă se va convinge. că acolo numai lucrărĭ bune și folositóre lui în vieţă se învaţă, și numai așa îșĭ vorŭ îndrepta părerile greșite ce mulţĭ le mai au încă despre școlă, precum și că ce e pricina de cei negligenţi dintre părinţĭ suntŭ astrînșĭ de a'șĭ trimite copii la școlă, și când nu o facŭ acesta suntŭ apoi chiar pedepsiţĭ.

Pe la mijloculŭ lunei curente s'a ţinutŭ esamenŭ și la școla de fetiţe de statu din B.-Prundŭ, că cum a fostŭ esamenulŭ la acesta școlă nu e trebuinţă sĕ o spunŭ, când cu toţii școimŭ că meritulŭ unui esamenŭ la școla de statŭ cu elevĭ de alte naţionalităţĭ decâtŭ cea ungurescă stă întru aceea de a arăta publicului pană unde merge desteritatea copiilorŭ de a gângăvi în limba ungurescă câteva cuvinte lorŭ neînţelese. Și decă institutorului sĕu institutórei i-a succesŭ acesta. progresulŭ e mulţămitorŭ, ba póte e și remunerată din partea ministrului de instrucţiune că, vedĭ Domne. a documentatŭ progresŭ în lăţirea ideei de statŭ unguroscŭ, adecă în maghiarisare. Ceea-ce însĕ îmĭ iau voiă de a spune e: că jumĕtate din elevele ce frecventeză școla de statŭ din B.-Prundŭ suntŭ Românce. carĭ cu timpulŭ vorŭ fi chiămate de a fi crescĕtórele generaţiunei viitóre românescĭ, ceea ce părinţii atâtorŭ fetiţe nu ar trebui se-o nesocotescă. Cum și ce feliu de educaţiă pot sĕ primescă fetiţele române în o astfelu de școlă. fiă ea bună orĭ greșită, nu mĕ amestecŭ. e destulŭ când amintescŭ că o primescŭ în limba lorŭ neînţelesă și în o direcţiune care nouĕ — din punct de vedere românescŭ — numai de folos nu ne póte fi. Abstragendŭ dela acestea. școimŭ cu toţii că basa unei bune crescerĭ e moralitatea și că tótă crescerea lipsită de o atare basă e ilusoriă. fară nicĭ unŭ temeiu și nefolositóre. Cu durere viu a constata — abstragendŭ de altele — că chiarŭ acesta basă lipsesce dela școla de statŭ din B.-Prundŭ, studiulŭ religiunei fiindŭ cu totulŭ eschis dela acesta școlă. celŭ puţinŭ esamenulŭ me face sĕ o constatŭ acesta. Gândescă-se Românii binesimţitorĭ la urmările ce vomŭ ave trimiţendŭ copii la școlĭ lipsite de basa moralităţei și unde este ignorată învĕţarea cunóscerei D-deului nostru. care cu o mână așa de puternică ne-a protegiatŭ și ne va protege!!

— Nu peste multŭ se va împlini o jumĕtate de anŭ. de când în comuna B.-Tiha se află școlă comunală. acolo unde avemŭ școlă confes. cu 2 învĕţătorĭ cualificaţĭ și edificiu școlarŭ de petră și ajustatŭ conformŭ recerinţelorŭ moderne de școlă.

Că cum și a cui e vina de cu tóte acestea avemŭ școlă comunală în satŭ, fiindcă istoria e lungă îmŭ voiu permite de-a o descrie cu altă ocasiune: de astădată amintescŭ numai atâta, ca vina e cu totulŭ în altŭ locŭ. decâtŭ unde se încercă unii a-o arunca.

Destulŭ că în comuna B.-Tiha avem școlă comunală, respective numai învĕţătorŭ comunalŭ, carele acum de o jumĕtate de anŭ trage salarŭ grasŭ de 460 fl. anualŭ din visteria comunală și de pe spinarea contribuitorilorŭ. carĭ n'au avutŭ și n'au trebuinţă de o atare școlă, — din motivulŭ numai că conformŭ dorinţei puternicilorŭ dilei dorme în comuna B.-Tiha. deórece școlă precum și școlarĭ nu are!!

E fórte durerosŭ. cândŭ totŭ se mai află dascalĭ românĭ. carĭ umblă după astfelŭ de staţiuni și din bună voiă se facŭ uneltele rĕuvoitorilorŭ noștri și ghimpele conaţionalilorŭ sĕi.

— bargăuanulŭ. —

Uneltirĭ contra generalului Doda.

„Foia Diecesană" dela 7 (19) Februarie ne dă pe scurtu informaţiunĭ despre nisce uneltirĭ și încercărĭ de presiune făcute asupra generalului *Traianu Doda*. Etă ce ne spune fóia din Caransebeșŭ:

Procesulŭ pentru calumniă intentatŭ de d-nii judĭ dela tribunalulŭ regescŭ din locŭ Carol Szabó și Ioanŭ Scherff, apoi de apotecarulŭ I. F. Müller contra unui funcţionarŭ subalternŭ dela procuratura regescă. totŭ din locŭ. strămutatŭ din oficiu cu vre-o câteva dile mai nainte la Timișóra. cu numele Franciscŭ Habit. s'a pertractatŭ și decisŭ Miercurĭ în 15 Februarie nou la judeţulŭ regescŭ cercualŭ din locŭ cu condamnarea inculpatului la închisóre de o lună și la o amendă de 50 fl. în banĭ. respective 5 dile închisóre. Starea lucrului este următorea:

Numitulŭ Habit, unŭ individŭ plinŭ de datorii, infesta și molesta necontenitŭ de mai multŭ timpŭ pe d-lŭ generalŭ Traianŭ Doda comunicându-i, că în partidulŭ liberalŭ din locŭ s'ar fi făcutŭ unŭ complotŭ contra d-lui generalŭ ca sĕ-lŭ vexeze. sĕ-lŭ ameninţe și insulte publicŭ pană atuncĭ. pănă'când se va disgusta cu totulŭ de a mai locui în Caransebeșŭ și a mai conduce comunitatea de avere, care în casulŭ mutărei d-lui generalŭ din Caransebeș, ușorŭ va deveni sub influinţa decidĕtóre a matadorilorŭ partidului liberalŭ. Cu executarea acestui planŭ diabolicŭ este însărcinatŭ elŭ, Habit. Der decă d-lŭ generalŭ îi dă o sumă óre-care de banĭ — se vorbea de 180 fl. — elŭ nu va executa planulŭ din cestiune. D-lŭ generalŭ a ignoratŭ la începutŭ tótă pornirea acestui individŭ der mai în urmă devenind elŭ totŭ mai molestătorŭ. însultătorŭ și agresivŭ, d-lŭ generalŭ fŭ constrînsŭ a umbla pe stradă totdeuna încinsŭ cu revolverulŭ umplutŭ și a face în fine arătare la procuratura regescă.

Bărbaţĭ mai tinerĭ românĭ din locŭ cerendŭ lămurirĭ. respective satisfacţiune asupra acestorŭ pornirĭ ale lui Habit, ajunsŭ în cornŭ de capră. cum dice Romănulŭ. designa în linia prima cu siguranţă pe apotecarulŭ din piaţa mare F. I. Müller și pe alţĭ domnĭ dela tribunalŭ, pe carĭ însĕ nu i-a numitŭ cu numele, de urditorii complotului pretinsŭ. In diua de pertractare înse Habit se apĕra după maxima veche: quod fecisti. nega (ce ai făcutŭ tăgăduesce). Der în faţa fasiunilorŭ sdrobitóre ale mărturiilorŭ fŭ condamnatŭ pentru calumniă la pedepsa de mai susŭ. Causa acesta. descrisă câtŭ se póte de scurtŭ din lipsa spaţiului, devenise celebră în Caransebeșŭ și ea a ţinutŭ încordate spiritele mai multe sĕptĕmânĭ.

Stupăritulŭ.

Voila, Ianuarie 1888.

(Urmare

In faţa acestui curentŭ. ce facemŭ noi Românii?.. Prea puţinŭ. de totŭ prea puţinŭ., ca sĕ nu dicŭ chiar nimicŭ. Nicĭ nu altcum. par'că noi trăimŭ în „Canaanulu fericirilorŭ", par'că noi avemŭ de tóte, nu ne mai lipsesce nimicŭ. stupăritulŭ la noi pare a fi unŭ ramŭ de batjocură alŭ economiei, carele nu merită nicĭ o atenţiune. uitândŭ de frumósele venite, ce le putemŭ ave din acela. decă se cultivă într'unŭ modŭ raţionalŭ și amĕsuratŭ descoperirilorŭ celorŭ mai nouĕ, de carĭ noi audindŭ și vĕdendŭ — trebue sĕ ne uimimŭ.

Óre Românului se-i fiă datŭ sĕ se amărască numai cu holercă puturósă jidovescă și sĕ nu se îndulcescă cu mierea cea delicată, mai cu semă în lungile posturĭ, în carĭ abia îșĭ tîrăscŭ vieţa de pe o di pe alta cu nutreminte rele și nepotrivite?!

Óre copilului de Românŭ se'i fiă

FOILETONULŬ „GAZ. TRANS."

(4

STRĂBUNII NOȘTRI

Novelă istorică

Anulu 104 după Christ.

Cartea III. — Grădina palatului Zarmiz-Edanului.

Afară de aceste trei părţĭ comerciale, mai era. în fundŭ. tîrgulŭ de vite și de herestrea și apoi quartalurĭ populate cu case de cetăţenĭ avuţĭ și de preoţĭ. și altele sĕrace, cu bordeie. case rădicate într'un parŭ. ca la sate, chilii, etc.

În generalŭ forma locuinţelorŭ era simplă, cu unŭ singurŭ catŭ. de petră sĕu de bârne, și erau caracteristice prin înaltele lorŭ învĕlitorĭ aprópe cilindrice și ţuguiate. Erau și unele cu douĕ caturĭ: celŭ dintâiu de petră și celălaltŭ de scândură. Palatele erau cu trei sĕu chiar cu mai multe rĕndurĭ, cu turnurĭ înalte, cu felŭ de felŭ de adause și streșinĭ cioplite, căcĭ în tĕmplăriă sciau fórte multe. Peste totŭ grădinĭ marĭ. locurĭ virane și cișmele din belșugŭ. Temple deasemenĭ.

În mijloculŭ tuturorŭ acestora se înălţa marele palatŭ alŭ Regelui: *Zarmiz-Edanulŭ*.

Pusŭ într'o grădină de bradĭ, elŭ era de jurŭ împrejurŭ încungiuratŭ cu plopĭ subţirĭ și lungueţĭ, la rădĕcina cărora, pe o urzelă de scândurĭ, se întindea laurusca și edera cu o rară îmbelșugare. Tóte eșirile palatului dau în acesta grădină.

Totŭ ce arta timpului sciuse se alcătuescă mai mândru și mai năsdrăvanŭ se desfășura aci cu prisosŭ. Cărările și cărăruile erau așternute cu nisipŭ roșu, mĕruntŭ și mole. scosŭ de sub albia Streiului și bătătoritŭ pe unŭ fundŭ de cenușă, ca iarba sĕ nu încolţescă nicĭodată pe ele. În drepta și în stânga se urmau. schimbându-se, pâlcurĭ de bradĭ, prinse în *jururĭ* de lemnŭ-cânescŭ ca în nisce vase verdĭ și brazde întregĭ de crinĭ. care de marginĭ erau strânse de câte unŭ rândŭ de stânjenei. Apoi, pe nenumĕratele părae ce veneau din munţii vecinĭ și din apa Streiului, treceau punţĭ de lemnŭ acoperite de colo pănă colo de ederă și pe micele lacurĭ. ce formau, crescea nufĕrulŭ cu priinţă, rădicândŭ capulă galbenŭ spre crăngile de răsură, ce cădeau încărcate de florĭ spre faţa apei. În fundurile grădinei trăiau libere capre sĕlbatece, cocoșĭ și găinĭ de munte, cocorĭ. bibilicĭ (meleagridele), șoimĭ. etc. și pe lacurĭ totŭ poporulŭ bălţilorŭ dunărene: lebede, cucove, baghiţe, pescarĭ. etc.

Aci trăise Longinŭ, când fusese pentru întâia dată adusŭ în Zarmizegethuza, miratŭ și încântatŭ de splendorile acestui raiu. și aci avea sĕ reîntâlnescă pe Dochia. care-i făgăduise se-i aducă otrava. sera. după rĕsărirea lunei. lângă peșteră.

X.

Nóptea venise de multŭ. și luna lumina, rece și gânditóre, turnurile Zarmizegethusei. Albă ca de marmură. ea sosea pe cerulŭ Daciei dintr'o depărtare polară, în care gheţurile păreau a-i fi sorbitŭ tótă căldura.

Era cesulŭ de odihnă alŭ naturei. Întrega fire muntenescă adormise, și împĕrăţia liniștei adusese unŭ felŭ de solemnitate de pustiu, care oprea avĕntulŭ în inimă și graiulŭ pe buze. Umbrele se ascundeau pe după lucrurĭ sĕ nu le prindă lumina și apele deabia mai sunau în albiile lorŭ prunduite. Nu adia vĕntulŭ, nu pica frunda. La rare intervale câte o lebedă pe lacurĭ tresărindŭ, îșĭ scotea capulŭ de sub aripă și. întindendu'șĭ gâtulŭ. ţipa... Unŭ fiorŭ lungŭ trecea prin vietăţile deșteptate și curĕndŭ érășĭ totulŭ reintra în tăcere.

Singură. Dochia apărŭ la o cotitură de drumŭ, în bătaia lunei. mergendŭ cu pasulŭ încetŭ și sfiindu-se par'că sĕ nu deștepte firulŭ de iérbă ce-lŭ atingea cu haina. Era învĕluită tótă în cuta unei ţesĕturĭ de cânepă subţire și firŭ. pe care șĭ-o strîngea pe umerĭ ca sĕ n'o pĕtrundă umedela serii. Ea se oprea aprópe la fiăcare pasŭ și asculta...

Pornise înadinsŭ mai de vreme. ca sĕ fiă înaintea lorŭ la peșteră: der îșĭ cunoscea fratele: de sigurŭ. elŭ era acolo cu multŭ înaintea ei. Ajunse în sfârșitŭ unde trebuia sĕ ajungă. Celălaltŭ nu venise.

Atuncĭ se aședă pe scaunŭ și așteptă.

Privi la lună și luna se uita adâncŭ în ochii ei. cu privirea ei clară de astru. Zeulŭ *Men* era deulŭ tainelorŭ, și în senina lui simbolisare îlŭ înţelegea și-i era mai cu dragŭ decâtŭ chiarŭ Sórele.

În sufletulŭ Dochiei era o păclă

datŭ sĕ se nutrescă numai cu cepă de „cumpĕratŭ“, cu „muștarŭ“, și alte mâncărĭ rele și nenutritóre, încâtŭ când se presentéză la scólă e numai o stérpitură; ér când ajunge la anii miliției e numai unŭ scheletŭ — în locŭ de a gusta mierea cea sănĕtósă și nutritivă?? Credŭ, că ar fi timpulŭ sĕ ne tredimu din letargiă!

Ba ce e mai multŭ, în multe locurĭ chiar și lumina în case se produce prin opaițe, ardêndŭ adecă neşte feştilă în unsóre de slănină (clisă) seu altceva, din care ese unŭ fumŭ înecătorŭ, carele pare că strigă rĕsplătire la cerŭ, — în locŭ de a arde luminĭ de céră — carĭ nu corupŭ aerulŭ — și de carĭ cultivândŭ stupĭ ar avé din abundanță, seu fiindŭ céra mai scumpă se o vêndă și sĕ'șĭ cumpere petroleu, carele e și mai ieftinŭ și lumineză casa și mai bine; dér nicĭ decum sĕ nu producemŭ lumină încă totu ca poporele rĕmase îndĕrĕtŭ.

Românii noștri, în locŭ de a cultiva stupĭ, din carĭ apoi sĕ-șĭ indulcéscă și lumineze casa, sĕ'șĭ plătéscă batărŭ contribuțiunea din venitulŭ lorŭ, seu se-șĭ înpace multe alte neajunsurĭ de carĭ se tânguiescŭ ḑilnicŭ — ce prea ușorŭ ar pute face nefiindŭ înpreunată manipularea stupilor cu nicĭ o greutate, — mai bine îșĭ vêndŭ purcelulŭ și bucatele din gura copilașilorŭ pe prețurĭ de batjocură, ca se se scape de câte și mai câte nĕcasurĭ, — precând alții mai prevĕdetorĭ tragŭ sute și mii din stupăritŭ. — E decĭ timpulŭ, ca preoții, învĕțătorii și toțĭ cățĭ se intereséză de sórtea poporului nostru, se se apuce cu totdinadinsulŭ a lăți stupăritulu raționalŭ câtŭ se póte mai multŭ și între poporulŭ nostru.

Nu se póte aștepta ca poporulŭ sĕ facă ce nu scie și ce n'a vĕḑutŭ. Aci e treba cărturarilorŭ dela sate a premerge cu esemplulŭ; trebue sĕ vedă o stupină — douĕ bine întocmite, ér în acestea sĕ vedă și manipulațiunea, și atuncĭ de sigurŭ vedêndŭ și poporulŭ, că lucru puținŭ și ușorŭ aduce venite frumóse, se va pune și elŭ pe lucru fără pregetŭ.

Se va obiecta póte, că cum sĕ se facă începutulŭ, căcĭ „totŭ începutulŭ e greu.“ decă omulŭ n'are cunoscințele de lipsă în ramulŭ stupăritului? Rĕspunsulŭ aci este forte lesne de datŭ, cu atâtŭ mai vĕrtosŭ, căcĭ sciutŭ este, că nime nu s'a născutŭ filosofŭ, astronomŭ etc. prin urmare chiar nicĭ stuparŭ. Omulŭ trebue sĕ cerce, sĕ învețe din ḑi în ḑi, și numai se pomenesce că și scie.

Se înțelege, că spre scopulu acesta se recere ca sĕ aibă la îndemână unele îndrumărĭ și respective cărțĭ de specialitatea acésta, afară de aceea se mai ia parte la cursurĭ de stupăritŭ, se vedă cum manipuleză cu stupii alțĭ stuparĭ mai destrii — și în cele din urmă se pună în pracsă cele veḑute și învĕțate. Așa se face începutulŭ, și așa pe încetulu se cultivă omulŭ și în acestŭ ramŭ productivŭ și folositorŭ.

(Va urma).

Intêmplărĭ diferite.

Focu. In Chirperŭ, comit. Sibiiului, suferi locuitorulŭ Pițigoiu Ionu o pagubă de 43 fl. 50 cr. prin incendiu. — In Avrigu a arsŭ grajdulŭ lui Gligore Ranga. — In Nedușĭ, comitatulŭ Tĕrnavei marĭ, arse șura lui George Glockner. Se ḑice că șura făcea numai 40 fl., dér era asigurată pentru 150 fl. Bănuițĭ fiindŭ că însușĭ Glockner șĭ-a pusŭ focŭ, judecătoria de cercŭ din Agnita ilŭ aresta.

Osendiți. In 16 Februarie n. tribunalulŭ din Bistrița a judecatŭ pe ucigașii lui Jantel Kahan. Amêndoi acusații principalĭ Georg Gebe și Iosef Kovacs, au negatŭ cu tenacitate. Sentința pronunțată, la 18 Februarie, fŭ: Georg Gebe, Iosef Kovacs și Iosef Szabo se condamnă, pentru crima de omorŭ premeditatŭ, la închisóre pe viéță; Herman Leib la 12 anĭ, Simon Kalman și Hirsch Iser la 10 anĭ, Ignaz Neumann 1½ anĭ închisóre; pe lângă acésta toțĭ acusații au sĕ restitue solidarŭ banii furațĭ în sumă de 12.123 fl. și cheltuelile procesului.

Mâncată de lupĭ. Fata de 18 ani a morarului din Iszo, comit. Neutra, a fostŭ mâncată la 8 Februarie de lupĭ pe hotarulŭ comunei. Resturile corpului ce s'au găsitŭ au fostŭ înmormêntate a doua ḑi asistândŭ și poporulŭ.

Literatură.

„Candela“, foiă bisericésca-literară, apare odată pe lună în Cernăuțĭ. Redactorŭ primarŭ responsabilŭ: Protopresbiterulŭ *Artemiu Berariu*. Cuprinsulŭ numĕrului 2 dela 1 Februarie este următorulŭ: Psihologia în însemnătatea ei pentru deșteptarea, cultivarea și înaintarea vieței religióse (urmare); Omiliile s-lui Ioanŭ Chrisostomŭ la epistola către Romanĭ (urmare); Predica despre necesitatea învĕțămêntului religionarŭ, de Dr. Em. Voiuțchi: Cronică. Mai suntŭ încă două articule rutenescĭ.

„Familia“, diarŭ beletristicŭ literarŭ, apare în Oradea mare în fiă-care Duminecă. Redactorŭ responsabilŭ: *Iosifŭ Vulcanŭ*. Nr. 6 dela 7 (19) Februariu conține: Mama (poesiă), de Iosifŭ Vulcanŭ; Visŭ și realitate, de Măriora Z. Petrescu; Lăpușneanu, dramă de Iuliu I. Roșca (studiu criticŭ comparativŭ, de N. Ch. Quintescu); Nunta lui Figaro, comedia în 5 acte, prelucrată de N. A. Bogdanŭ; Din viéța de Bucurescĭ; Diverse etc.

ULTIME SCIRĬ.

Nova Reforma află, că guvernulŭ rusŭ a avisatŭ 30 milióne ruble spre scopurĭ militare pentru Varșovia și Skiernevice. Pregătirile de resboiu se ḑice, că se facŭ cu mare zelŭ.

—

După o scire privată din Varșovia, generalulŭ Gurco a primitŭ comanda supremă peste corpulŭ de observațiune la granița austriacă cu cartierulŭ principalŭ în Krzemieniec (Podolia rusescă.)

—

Guvernulŭ belgianŭ fiindŭ interpelatŭ în camera deputaților, decă e adevĕrată scirea despre o încheiare de tractate între Belgia și o putere streină, ministrulu de esterne a rĕspunsŭ, că Belgia n'a încheiatŭ nicĭ unŭ tractatŭ, deorece ea rĕmâne fidelă obligamentelorŭ sale de neutralitate, și nicĭ n'a încercatŭ nicĭ o putere sĕ influințeze asupra Belgiei. Ministrulŭ a fostŭ felicitatŭ.

Telegramă part. a „Gaz. Trans.“

Aradŭ, 22 Februarie. Adunarea constituantă a Reuniunei femeilorŭ române din Aradŭ și provincia s'a ținutŭ și s'a încheiatŭ în cea mai bună ordine. Comitetului interimalŭ și președintei li s'a datŭ cuvenita satisfacțiune prin realegerea lorŭ făcută cu mare însuflețire și votândŭ Presfinției Sale Domnului Episcopŭ diecesanŭ mulțămită protocolară.

SCIRĬ TELEGRAFICE.

(Serv. part. alŭ „Gaz. Trans.“)

Berlinŭ, 23 Februarie. Aḑĭ *au scăḑutŭ din nou forte tare valorile rusescĭ.* Acésta se ia ca dovadă, că este motivată neîncrederea publicului în succesulŭ acțiunei diplomatice începute. E naturalŭ, că zădărnicirea ei, póte intenționată, va aduce cu sine o *încordare și mai mare între puterĭ.*

Roma, 23 Februarie. „Esercito“, organulŭ oficialŭ militarŭ, anunță că este deplinŭ adevĕrată scirea, cumcă *batalionele francese*, ce s'au reîntorsŭ din Tonking, *au fostŭ eșalonate (așeḑate) dealungulŭ graniței italiane.* Guvernulŭ italianŭ este pe deplinŭ informatŭ despre *grămădirea de materialŭ de resboiu dincolo de graniță.* Mĕsurile acestea ale Franciei suntŭ nejustificate prin atitudinea Italiei.

Varșovia, 23 Februarie. *Considerabilele procurărĭ de provisiunĭ de cereale continuă. In Dubno brutăriile militare suntŭ ocupate cu facerea de marĭ cantitățĭ de pesmețĭ.*

San-Remo, 23 Februarie. Ațițarea tusei a mai slăbitŭ, cu tóte aste din când în când are tuse. Apetitulŭ e mare și mănâncă bine. Când nu șéde în patŭ e mai bine dispusŭ.

Parisŭ, 23 Februarie. In procesulŭ contra lui Wilson, apĕrătorii ḑicŭ că nu esistă nicĭ o lege, care sĕ pedepséscă pe persónele ce'șĭ vêndŭ influința.

DIVERSE.

Vorbirea insectelorŭ. Unŭ invĕțatŭ englesŭ a făcutŭ o descoperire uimitóre. Muscele, după dênsulŭ, arŭ avé o vorbire, unŭ limbagiu alŭ lorŭ propriu, pe care nu'lŭ potŭ audi urechile omenescĭ, dér ilu înțelegŭ bine celelalte insecte. Nu e vorba de sbârnăitulŭ insectelorŭ, pe care-lŭ audimŭ adesea și care e pricinuitŭ de repedea mișcare a aripelorŭ lorŭ, ci de nisce sunete deosebite, care întocmescŭ o vorbire, unŭ mijlocŭ d'a se înțelege. Acéstă descoperire a fostŭ făcută prin microfonŭ. Se scie că microfonulu face ca sunetele cele mai micĭ sĕ fiă audite, precum microscopulŭ măresce obiectele pentru ochĭ. Experimentatorulŭ a pusŭ o muscă pe una din tăblițele instrumentului și sgomote diverse se audiră: ele erau deosebite de sbîrnăirea aripelorŭ și semĕnau cu nechezatulŭ unui calŭ în depărtare.

Trenŭ postalŭ impresuratŭ de zăpadă. Diarulu din Triestŭ „Mattino“ spune, că la stațiunea Lemgenŭ între Landecu și Bludențu a fostŭ împresuratŭ de zăpadă unŭ trenŭ postalŭ întregŭ. 746 de lucrătorĭ suntŭ ocupațĭ cu desgroparea trenului.

Cursulŭ pieței Brașovŭ

din 23 Februarie st. n. 1888.

Bancnote românescĭ	Cump.	8.55	Vend.	8.58
Argintŭ românescŭ	„	8.48	„	8.50
Napoleon-d'orĭ	„	10.02	„	10.05
Lire turcescĭ	„	11.32	„	11.37
Imperialĭ	„	10.32	„	10.37
Galbinĭ	„	5.88	„	5.92
Scris. fonc. „Albina“ 6%	„	101.—	„	102.—
„ „ „ 5%	„	98.—	„	99.—
Ruble Rusescĭ	„	107.—	„	108.—
Discontulŭ	6½—8% pe anŭ			

Cursulŭ la bursa de Viena

din 23 Februarie st. n. 1888.

Renta de aurŭ 4%	93.60
Renta de hârtiă 5%	82.75
Imprumutulu căilorŭ ferate ungare	147.50
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (1-ma emisiune)	94.
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (2-a emisiune)	123.75
Amortisarea datoriei căilorŭ ferate de ostŭ ungare (3-a emisiune)	
Bonurĭ rurale ungare	104.—
Bonurĭ cu clasa de sortare	104.50
Bonurĭ rurale Banatu-Timișu	103.60
Bonurĭ cu cl. de sortare	103.60
Bonurĭ rurale Transilvane	104
Bonurĭ croato-slavone	103.25
Despăgubirea pentru dijma de vinu ungurescŭ	—.
Imprumutulu cu premiulu ungurescŭ	119.15
Losurile pentru regularea Tisei și Segedinului	122.50
Renta de hârtiă austriacă	77.50
Renta de argintŭ austriacă	78.95
Renta de aurŭ austriacă	108.35
Losurĭ din 1860	132.75
Acțiunile băncei austro-ungare	857.—
Acțiunile băncei de creditŭ ungur.	269.25
Acțiunile băncei de creditŭ austr.	267.80
Galbinĭ împărătescĭ	5.98
Napoleon-d'orĭ	10.03
Mărcĭ 100 imp. germane	62.25½
Londra 10 Livres sterlinge	126.95

Editorŭ și Redactorŭ responsabilŭ:
Dr. Aurel Mureșianu.

nestrăbătută de minte. Ura pe unŭ omŭ și-lŭ iubia. Iubia pe altulŭ și-lŭ ura. Fusese scăpată dela mórte de unŭ străinŭ și ea ilu atrăgea în gura morții. Longinŭ și Decidav....

Și ca și acum ai lăsa lumina unei facle în întunereculu nepĕtrunsŭ alŭ rîpei Kogeonului și ai vede chinulŭ apelorŭ torturate, așa raḑa lunei pĕtrunse în sufletulŭ ei și i-lŭ lumină.

A!... îi fŭ frică.

Dér când se apropiă desnodământulŭ orĭ cărei tragedii omenescĭ, inima, printr'o ultimă licărire de viéță, prinde unŭ felŭ de seninătate momentană și hotărĕsce într'o secundă ceea ce n'a înțelesu și n'a hotărîtŭ anĭ întregĭ. Atuncĭ dela o vorbă la o crimă nu mai e transițiă.

Era fată de sĕlbatecŭ, și era sĕlbatecă ea insaș, dér decă și sĕlbatecii au inimă și iubescŭ, e cu atâtŭ mai nedreptŭ sĕ le strîmbĭ firea întorcêndu'o cu fața spre patriă.

Patria e mare, și omulu e o mână de lutŭ, dér elŭ arde pentru ce arde.

Și acum i se limpeḑi pentru întâia dată și i-se disgardină capulŭ Romanului din țesetura straniă de fapte întunecate. In elŭ și prin elŭ trăia. Și i-se făcu de odată caldŭ în minte și unŭ fluidŭ străbătĕtorŭ de viéță îi trecu din firele pĕrului până în tălpĭ, și'șĭ strînse brațele mai tare de ea. Neînțelésa vrajă a amorului, care pĕtrunde odată prin orĭ-ce inimă de omŭ și o face închipuită de sine căcĭ ceea ce tremură acolo este voința altuia, schimbă judecata despre lucrurĭ, supunêndu'o acelei simțirĭ.

Astfelŭ, Decidav, fratele ei, sbirulŭ care o îngenunchiase sub amenințarea pumnalului lui, îi părù unŭ vierme tîrîtorŭ, și deasupra lui, în spațiurĭ, lucì ceva care semĕna... cu luna bunăóră, și era Longinŭ.

Și astfelŭ totŭ mai tare se însenina, și trăia în noua ei simțire de o minută tótă durata anilorŭ din urmă.

Ceva se mișcă în spatele ei, spre peșteră. Era, de sigurŭ, Decidav.

Atuncĭ sări, ca deșteptată dintr'o adormire de deiță. Realulŭ lucrurilorŭ tăia firulŭ destinsŭ alŭ patimei sale și ér vĕḑù turbure căcĭ vĕḑù dreptŭ.

Luna era totŭ susŭ și totŭ senină.

Ah, și atuncĭ ce adevĕrată și mare îi apărù învĕțătura din cartea credinței, care ḑicea că viéța este unŭ nimica durerosŭ, și că dincolo de acestŭ nimica este scăparea...

I se opri gândulŭ într'o bătae puternică de inimă, căcĭ îi audise pasulŭ. Era în adevĕrŭ Longinŭ. Elŭ veni dreptŭ la dênsa. Păera agitatŭ.

— Ai adus'o, nu-i așa? îi ḑise elŭ, întinḑêndŭ mâna.

— Ce s'aducŭ? întrebă ea, ḑîmbindŭ ca o flóre ce se deschide.

Longinŭ tăcù și se uită la dênsa lungŭ. Ea privì o secundă înapoi și apoi îșĭ întórse capulŭ repede:

— E greu sĕ te întrebŭ, dér ții sĕ morĭ? îi ḑise ea cu sfielă.

Elŭ dete tristŭ din capŭ.

— Cunoscĭ vre-unŭ mijlocŭ de a mĕ face sĕ trăiescŭ?

— Libertatea, póte, ḑise ea încetŭ și cu temere.

— A, da!... Dér ar trebui sĕ fugŭ, adăogă mai pe urmă cu descuragiare.

— De ce sĕ fugĭ? Potĭ deveni liberŭ fără sĕ fugĭ, ḑise Dochia rarŭ și cu greutate.

— Cum? o întrebă elŭ repede, apropiându-se de ea.

— Spune... isbutì ea se articuleze.

La acéstă vorbă brutală și neașteptată, Longinŭ făcù unŭ pasŭ înapoi, și tristŭ, par'că i-ar fi sburatŭ din sufletŭ ultima și cea mai dulce ilusiă, îi ḑise încetŭ:

— Și tu?...

Dér n'apuca s'o întrebe bine și o audì isbucnindŭ de-odată într'unŭ hohotŭ de plânsŭ durerosŭ, sfâșietorŭ, care rĕsuna în tăcerea nopții ca o lungă notă de jale.

— O nu!... nu!... putù ea sĕ ḑică, voindŭ sĕ se scóle în picióre și căḑêndŭ ér pe bancă.

Longinŭ rĕmăsese unde era, uitându-se la dênsa, și, înțelegêndŭ ce luptă puternică se petrecea în ea, îșĭ simți sufletulŭ plinŭ de milă și voi sĕ se apropiă de dênsa. Ea însĕ sări deodată în susŭ, și aperându-lŭ cu mâna, striga:

— Fugĭ!...

In acelașŭ timpŭ fiiulŭ Regelui eșise ca din pămêntŭ înaintea lorŭ. Fața lui rânjea și în mâna dréptă strîngea prăselele unui pumnalŭ, alŭ cărui tăișŭ lucea la lumina lunei.

(Va urma)

„ALBINA“ institutŭ de creditŭ și de economii în Sibiiu.

CONVOCARE.

Domnii acționarĭ ai „Institutului de creditŭ și de economii „Albina“ se invită prin acesta în virtutea §-lui 20 alŭ statutelorŭ societății la

a XV Adunare generală ordinară,

care se va ține în Sibiiu la 30 Martie 1888 st. n. înainte de amedĭ la 10 óre în casa institutului (Strada Baier No. 1.)

Obiectele:

1. Raportulŭ anualŭ alŭ direcțiunei: bilanțulŭ anului de gestiune 1887 și raportulŭ comitetului de supraveghiare.
2. Distribuirea profitului realisatŭ conformŭ bilanțului.
3. Distribuirea sumei destinate pentru scopurĭ de binefacere.
4. Ficsarea prețului marcelorŭ de presență pe anulŭ curentŭ.
5. Ficsarea remunerațiunei comitetului de supraveghiare.
6. Alegerea alorŭ doi membri în consiliulŭ de direcțiune, în loculŭ acelorŭ doi, alŭ cărorŭ mandatŭ a espiratŭ în sensulŭ §-lui 36 din statute.
7. Alegerea comitetului de supraveghiare.

Domnii acționarĭ carĭ în sensulŭ §§. 22, 23 și 24 din statutele societății voescŭ a participa la adunare în persónă seu prin plenipotențiațĭ suntŭ rugațĭ a-șĭ depune la cassa institutului acțiunile lorŭ și eventualŭ dovedile de plenipotență celŭ multŭ până Marțĭ în 27 Martie a. c. st. n. la 6 óre p. m.

Sibiiu, 20 Februarie 1888 st. n.

Direcțiunea institutului.

Avisŭ d-lorŭ abonațĭ!

Rugămŭ pe d-nii abonațĭ ca la reînoirea prenumerațiunei sĕ binevoiască a scrie pe cuponulŭ mandatului postalŭ și numerii de pe fășia sub care au primitŭ ḑiarulŭ nostru până acuma.

Domnii, ce se abonéză din nou, sĕ binevoiască a scrie adresa lămuritŭ și sĕ arate și posta ultimă.

Totodată facemŭ cunoscutŭ tuturorŭ D-lorŭ abonațĭ, că mai avemŭ din anii trecuțĭ numerĭ pentru complectarea colecțiunilorŭ „Gazetei,“ precum și câteva întregĭ colecțiunĭ, pentru carĭ se potŭ adresa la subsemnata Administrațiune în casŭ de trebuință.

Administrațiunea „Gaz. Trans.“

Se deschide abonamentŭ pre anulŭ 1888

la

AMICULU FAMILIEI. Ḑiarŭ beletristicŭ și enciclopedicŭ-literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XII. — Apare în 1 și 15 ḑi a lunei în numerĭ câte de 2—3 cóle cu ilustrațiunĭ frumóse; și publică articlii socialĭ, poesie, novele, schițe, piese teatralĭ ș. a. — mai departe tractéză cestiunĭ literare și scientifice cu reflesiune la cerințele vieței practice; apoi petrece cu atențiune viéța socială a Românilorŭ de pretutindenea, precum și a celorlalte poporațiunĭ din patriă și străinătate; și prin glume în mare parte ilustrate nisuesce a face câte o óră plăcută familiei strivite de grijile vieței; și preste totŭ nisuesce a întinde tuturorŭ individilorŭ din familiă o petrecere nobilă și instructivă. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl., pentru România și străinătate 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

PREOTULŬ ROMÂNŬ. Ḑiarŭ bisericescŭ, scolarŭ și literarŭ — cu ilustrațiunĭ. — Cursulŭ XIV. — Apare în broșurĭ lunare câte de 2½—3½ cóle; și publică portretele și biografiile archiereilorŭ și preoțilorŭ mai distinșĭ, precum și alte portrete și ilustrațiunĭ, — mai departe articlii din sfera tuturorŭ sciințelorŭ teologice și între acestia mulțime de predice pre dumineci, serbătorĭ și diverse ocasiunĭ, mai alesŭ funebralĭ, — apoi studii pedagogice-didactice și scientifice-literarĭ; și în urmă totŭ soiulŭ de amĕnunte și scirĭ cu preferința celorŭ din sfera bisericéscă, scolastică și literară. — Prețulŭ de prenumerațiune pre anulŭ întregŭ e 4 fl. — pentru România 10 francĭ — lei, plătibilĭ și în bilete de bancă orĭ marce postalĭ.

Colectanții primescŭ gratisŭ totŭ alŭ patrulea esemplarŭ.

Numerĭ de probă se trimitŭ gratisŭ orĭ-cuĭ cere.

☛ A se adresa la „CANCELARIA NEGRUȚŬ“ în Gherla — Sz-ujvár. — Transilvania. ☚

Totŭ de aci se mai potŭ procura și următórele cărțĭ din editura propriă:

Apologie. Discusiunĭ filologice și istorice maghiare privitóre la Românĭ, învederite și rectificate de Dr. Gregoriu Silași. — Partea I. Paulŭ Hunfalvy despre Cronica lui Georg. Gabr. Șincai. Prețulŭ 30 cr.

Renascerea limbei românescĭ în vorbire și scriere învederită și aprețiată de Dr. Gregoriu Silași. (Op complet). Broșura I. II. și III. Prețulŭ broș. I. II. câte 40 cr. — Broșura III. 30 cr. Tóte trei împreună 1 fl.

Cuvêntărĭ bisericescĭ la tóte sĕrbătorile de preste anŭ, de I. Papiu. Unŭ volumŭ de preste 26 cóle. Acest opŭ de cuvêntărĭ bisericescĭ întrece tóte opurile de acestŭ soiu apărute până acum — avêndŭ și o notiță istorică la fie-care serbătóre, care arată timpulŭ introducerei, fasele prin carĭ a trecutŭ și modulŭ cum s'a stabilitŭ respectiva serbătóre. Prețulŭ e 2 fl.

Barbu cobzariulŭ. Novelă originală de Emilia Lungu. Prețulŭ 15 cr.

Puterea amorului. Novelă de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 20 cr.

Idealulŭ pierdutŭ. Novelă originală de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Opera unui omŭ de bine. Novelă originală. — Continuarea novelei: **Idealulŭ pierdutŭ** de Paulina C. Z. Rovinaru. Prețulŭ 15 cr.

Fântâna dorului. Novelă poporală de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Codreanŭ craiulŭ codrului. Baladă de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Ultimulŭ Sichastru. Tradițiune de Georgiu Simu. Prețulŭ 10 cr.

Elŭ trebue sĕ se însore. Novelă de Maria Schwartz, traducere de N. F. Negruțŭ. Prețulŭ 25 cr.

Branda seu Nunta fatală. Schiță din emigrarea lui Dragoșŭ. Novelă istorică națională. Prețulŭ 20 cr.

Numerii 76 și 77. Narațiune istorică după Wachsmann, de Ioanŭ Tanco. Prețulŭ 30 cr.

Probitatea în copilăriă. Schiță din sfera educațiunei. După Ernest Legouvé. Prețulŭ 10 cr.

Hermanŭ și Dorotea după W. de Goethe, traducțiune liberă de Constantinŭ Morariu. Prețulŭ 50 cr.

Ifigenia în Aulida. Tragediă în 5 acte, după Eupide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Ifigenia în Tauria. Tragediă în 5 acte, după Euripide, tradusă în versurĭ de Petru Dulfu. Prețulŭ 30 cr.

Petulantulŭ. Comediă în 5 acte, după Augustŭ Kotzebue, tradusă de Ioanŭ St. Șuluțŭ. Prețulŭ 30 cr.

Carmen Sylva. Prelegere publică ținută în salele gimnasiului din Fiume prin Vincențiu Nicóră, prof. gimnas. — Cu portretulŭ M. S. Regina României. Prețulŭ 15 cr.

Poesii de Vasiliu Ranta-Buticescu. Unŭ volumŭ de 192 pagine, cuprinde 103 poesii bine alese și arangiate. Prețulŭ redusŭ (dela 1 fl. 20 cr.) la 60 cr.

Trandafirĭ și viorele, poesii poporale, culese de Ioanŭ Popŭ Reteganu. Unŭ volumŭ de 14 cóle. Preț. 60 cr.

Tesaurulŭ dela Petrosa seu **Cloșca cu puii ei de aurŭ.** Studiu archeologic de D. O. Olinescu. Prețulŭ 20 cr.

Biblioteca Sătenului Românŭ. Cartea I, II, III, IV, cuprindŭ materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ la tóte patru 1 fl. — câte una deosebĭ 30 cr.

Biblioteca Familiei. Cartea I. Cuprinde materii fórte interesante și amusante. Prețulŭ 30 cr.

Colectă de recepte din economiă, industriă, comerciu și chemiă. Prețulŭ 50 cr.

Economia pentru scólele popor. de T. Roșiu. Ed. II. Prețulŭ 30 cr.

Indreptarŭ teoreticŭ și practicŭ pentru învĕțămentulŭ intuitivŭ în folosulŭ elevilorŭ normalĭ (preparandialĭ), a învĕțătorilorŭ și a altorŭ bărbațĭ de scólă, de V. Gr. Borgovanu, profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ cu porto francatŭ 1 fl. 80 cr. v. a. In literatura nóstră pedagogică abia aflămŭ vre-unŭ opŭ, întocmitŭ după lipsele scólelorŭ nóstre în mĕsura în care este acesta, pentru aceea ilŭ și recomandămŭ mai alesŭ directorilorŭ și învĕțătorilorŭ ca celorŭ în prima liniă interesațĭ.

Spicuire din istoria pedagogiei la noi — la Românĭ. De V. Gr. Borgovan. Prețulŭ 15.

Manualŭ de Gramatica limbei române pentru scólele poporalĭ în trei cursurĭ de Maximŭ Popŭ, profesorŭ la gimnasiulŭ din Năseudŭ. — Manualŭ aprobatŭ prin ministeriulŭ de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de datŭ 26 Aprilie 1886, Nr. 13193. — Prețulŭ 30 cr.

Gramatica limbei române lucrată pe base sintactice de Ioanŭ Buteanu, prof. gimn. Unŭ volumŭ de peste 30 cóle. Prețulŭ 2 fl.

Manualŭ de stilistică de Ioanŭ F. Negruțŭ, profesorŭ. Opŭ aprobatŭ și din partea ministeriului de culte și instrucțiune publică cu rescriptulŭ de dato 16 Dec. 1885 Nru. 48,518. Partea practică fórte bogată a acestui op — cuprindêndŭ composițiunĭ de totŭ soiulŭ de acte obveniente în referințele vieței socialĭ — se póte întrebuința cu multŭ folosŭ de către preoțĭ, învĕțătorĭ și alțĭ cărturarĭ românĭ. Prețulŭ 1 fl. 10 cr.

Nu mĕ uita. Colecțiune de viersurĭ funebralĭ, urmate de iertăciunĭ, epitafiă ș. a. Prețulŭ 50 cr.

Carte conducĕtóre la propunerea calculărei în scola poporală pentru învĕțătorĭ și preparandĭ. Bros. I. scrisă de Gavrilŭ Trifu profesorŭ preparandialŭ. Prețulŭ 80 cr.

Cele mai eftine cărțĭ de rugăciunĭ:

Mărgăritarulŭ sufletului. Carte bogată de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ fórte frumosŭ ilustrată. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 40 cr., legatŭ 50 cr., legatŭ în pânză 60 cr., legatŭ mai finŭ 60, 80, 90 cr., 1 fl., în legătură de luxŭ 1.50—2.50

Miculŭ mărgăritarŭ sufletescŭ. Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ bisericescĭ — frumosŭ ilustrată, pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Prețulŭ unui esemplarŭ broșuratŭ e 15 cr., — legatŭ 22 cr., legatŭ în pândă 26 cr.

Cărticică de rugăciunĭ și cântărĭ pentru pruncii scolarĭ de ambe secsele. Cu mai multe icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ e 10 cr.; 50=3 flor.; 100=5 fl.

Visulŭ Prea Sântei Vergure Maria a Născĕtórei de D-ḑeu urmatŭ de mai multe rugăciunĭ frumóse. Cu icóne frumóse. Prețulŭ unui esemplarŭ spedatŭ franco e 10 cr., 50 esemplare 3 fl., 100 esemplare 5 fl. v. a.

Epistolia D. N. Isusŭ Christosŭ. Prețulŭ unui esemplarŭ legatŭ și spedatŭ franco e 15 cr.

Tipografia A. MUREȘIANU, Brașovŭ.